

Handlingerne, ikke hørt, at der egentlig er bleven fremsagt et eneste Ord; det er en Selvfølge, at der om de enkelte Bestemmelser har været nogen Meningsforskjel, at Nogle have villet havt enkelte Bestemmelser mere tilhøre, Andre de samme Bestemmelser mere tilvænsre. Det er en Selvfølge, at det maa gjælde om dette som om alle andre Lovforslag, at ved den endelige Skikkelse, det har faaet, ikke ethvert Ord deri er det fuldstændige Udtryk for, hvad Enhver individuelt maatte have ønsket, ikke netop er kommen til at lyde saaledes, som naar Hver selv skulde have udtalt eller skrevet det, hvis det i det Hele havde berøvet paa ham; men jeg har ikke hørt eller seet paapeget et eneste Punkt i Lovudkastet, som skulde kunne virke fordærveligt, eller hørt benægte, at deri findes mange Ting, som i og for sig maatte være gode, som man altsaa vilde tage, dersom man ikke nærrede Frygt for noget ganske Andet. Det gjælder navnlig ogsaa med Hensyn til den ærede Landstingsmand (Strøm), som med saa stor Haardnakketthed har bekæmpet dette Lovudkast; jeg har ikke hørt ham paapege nogen eneste Paragraph, som han frygtede kunde medføre Fordærvelse, og jeg har heller ikke hørt ham tvivle om, at Udcastet, om end i ringe og beskedent Maal, kunde medføre Gavn. Navnlig seer jeg ikke, at de manfoldige Hentydninger til, at der er en Usikkerhed og Usikkerhed kommen med Hensyn til den hele christelige Opfatning, der skulde findes i Menighederne, og som efter hans Mening ganske vist gaar meget vidt, saa at der kun er overmaade faa Udvalgte mellem de mange Kalbede — at disse Hentydninger have nogen Indflydelse her; thi ganske vist vilde det være en Betragtning, naar man organiserer en saadan Synode eller et høiere Kirkeraad, som skulde have Magt og Myndighed over dogmatiske eller liturgiske Spørgsmaal, fortsagt, naar man kom ind paa alle de Forhold, med Hensyn til hvilket en dyb Kundskab og en fast Overbeviisning i Henseende til Troeskæren og Troens Forlyndelse kunde være magtpaaliggende, men det er mig umuligt ved at see paa de Paragrapher, som Lovudkastet indeholder, at udfinde, hvor de Punkter skulde være, hvor der kunde opstaa egentlig dogmatiske Disputer. Det holder sig

paa et meget simpelt, beskedent, menneffeligt Standpunkt, og med Hensyn til dette kan jeg ikke skønne rettere, end at det er anerkjendt fra alle Sider, at det ialtsald ikke er fordærveligt, og jeg kan ikke let forstaae, hvorledes Nogen kan nære Tvivl om, at det ialtsald kan medføre i enkelte Tilfælde meget Godt. Der er i dette Lovudkast indbrømt Menigheden Noget, som den ikke har havt før, men jeg kan ikke gaae ind paa den Opfattelse, at Menigheden ikke kan faae Noget, uden at det bliver taget fra Præsten. Jeg mener tværtimod, at giver man Menigheden Noget uden at tage det fra Præsten, giver man Begge Noget, og forøger kun Udfigten til, at den Præst, der kan virke noget Godt, kan virke med ganske anderledes Kræfter, og den Præst, som har Tændets til at føre paa Afveje, troer jeg kan have godt af at støde paa Modstand; det troer jeg ikke vil blive bestridt fra nogen Side. Lovudkastet opfylder med Hensyn til Præstevælg og i andre Henseender. Duster, som længe ere bleve nærrede, efter min Overbeviisning med fuld Ret, og jeg troer altsaa, at hvis man kun betragter Lovudkastet i og for sig, som et særligt Lovgivningsarbejde, kan der vel være deelte Meninger, om det er ret godt, meget godt, udmærket godt osv., men der kan ikke være deelte Meninger om, at det er Noget, man bør modtage. Det er ogsaa antydet af en æret Landstingsmand (Blong), der ganske klart og oprigtigt har udtalt, at naar han først idag har rejst Opposition mod Lovudkastet, er det ikke Lovudkastet selv, han frygter, men det, som det senere kan føre til. I den Henseende skal jeg henholde mig til, hvad der nys blev udtalt, at der kan ikke komme en Streuetage og endnu mindre noget Spirit paa det Grundlag, her er rejst, uden Rigsdagens Samtykke. Altsaa mener jeg, at de ærede Medlemmer, som troste sig til iforveien at fordømme dette endnu usøgte Foster, kunne rolig hentyde dette til den Tid, da det foreligger. Er det da godt, kan man tage imod det; medfører det Farer eller Fordærvelse, staar Rigsdagen med samme Myndighed som idag til at slyde det fra sig; men jeg kan ikke komme tilbage fra, at det, der opponeres imod, er ikke en vis bestemt Forfatning, men Begrebet om en Kirkeforfatning.